

■ Rozbiory Rzeczypospolitej

▲ **Rozbiór Polski.** Rycina przedstawia zaborców dzielących na mapie ziemie Rzeczypospolitej

Tadeusz Rejtan – poseł ziemi nowogródzkiej. W dramatyczny sposób zaprotestował przeciwko pierwszemu rozbiorowi Rzeczypospolitej. Rzucił się na próg sali obrad, by powstrzymać wychodzących posłów. Zakończenie sejmku oznaczało bowiem zgodę na uznanie rozbioru Polski. ▼

Bitwa pod Racławicami. Największym sukcesem powstania kościuszkowskiego była wygrana 4 kwietnia 1794 roku bitwa pod Racławicami. O zwycięstwie przesądził atak kosynierów (oddziału chłopów z kosami) na rosyjskie armaty. ▼

Kosynier ➔

Reformy przeprowadzane w Rzeczypospolitej przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego niepokoiły Rosję, Prusy i Austrię, które nie chciały wzmocnienia państwa polskiego. W utrzymaniu jego słabości dostrzegły możliwość rozszerzenia własnych posiadłości terytorialnych. W 1772 roku te trzy państwa dokonały pierwszego rozbioru Polski. Pretekst do drugiego rozbioru w 1793 roku dała wojna z Rosją w obronie Konstytucji 3 maja, przegrana przez Rzeczypospolitą. W drugim rozbiorze brały udział Rosja i Prusy.

DLA CIEKAWYCH

We wrześniu 1793 roku w Grodnie odbył się ostatni sejm w dziejach Pierwszej Rzeczypospolitej.

W roku 1794 w obronie niepodległości Polski wybuchło powstanie narodowe. Na jego czele stanął bohater wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych – Tadeusz Kościuszko. Do walki przystąpił cały naród: szlachta, mieszczaństwo i chłopcy. Mimo to powstanie zakończyło się klęską. W 1795 roku nastąpił trzeci rozbiór Polski, w którym uczestniczyły Rosja, Prusy i Austria. Król Stanisław August Poniatowski zrzekł się tronu i udał do Petersburga, gdzie w 1798 roku zmarł. Rzeczypospolita, podzielona między zaborców, przestała istnieć.